

**College financieel toezicht
Curaçao en Sint Maarten**

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao

Telefoon (+5999) 4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet
Convent Building 26
Philipsburg, Sint Maarten

Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Contactpersoon
David Abrahams

Telefoonnummer
+5999 4619081

Datum
17 juni 2015

Ons kenmerk
Cft 201500123

E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

Pagina
1/5

Bijlagen
-

Onderwerp
Reactie op de 1^e uitvoeringsrapportage 2015 Sint Maarten

Geachte heer Hassink,

Op 2 juni 2015 heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de eerste Uitvoeringsrapportage (UR) 2015 ontvangen. Deze UR geeft inzicht in de realisatiecijfers over het eerste kwartaal 2015 en betreft tevens de laatste inzichten ten aanzien van de realisatie 2014. Conform artikel 18.1 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) ontvangt het Cft uiterlijk zes weken na afloop van ieder kwartaal de uitvoeringsrapportage. De 1^e UR is derhalve niet tijdig ontvangen. Er is door Sint Maarten uitstel gevraagd; het Cft heeft hiermee ingestemd.

Artikel 18.1 Rft schrijft voor dat de UR ook aan de Staten wordt verzonden. Omwille van een volledige informatievoorziening aan de Staten is deze brief tevens in afschrift verstuurd aan de voorzitter van de Staten.

Oordeel

Het Cft is van oordeel dat deze rapportage een beperkt cijfermatig beeld geeft van de uitvoering van het eerste kwartaal van de begroting 2015. Met name de informatie ten aanzien van de kapitaaldienst is summier en niet consistent. Op de gewone dienst is de voortdurende overschrijding van de begrote personeelsuitgaven een punt van zorg. Dit is al in eerdere reacties op uitvoeringsrapportages als aandachtspunt genoemd. Maatregelen op dit terrein zijn noodzakelijk. Het Cft zal in de komende periode meer aandacht aan deze kwestie schenken.

Op basis van de gepresenteerde cijfers over Q1 2015 en de ontvangstenraming over 2014, acht het Cft de volgende maatregelen noodzakelijk:

- De 1e UR geeft onvoldoende inzicht in zowel de begroting als de uitputting van de kapitaaldienst. Het Cft ontvangt graag nadere informatie ten aanzien van de kapitaaldienst;

- De eindejaarsraming van de kasstand laat een vrijwel volledige uitputting zien. Dit zou kunnen leiden tot nieuwe betalingsachterstanden. Sint Maarten dient dus maatregelen te treffen om de kasstanden weer op peil te brengen en nieuwe achterstanden te voorkomen. In het schrijven van het Cft van 4 juni 2015 wordt reeds ingegaan op de betalingsachterstanden.

Uit de 1^e UR 2015 volgt dat 2014 is afgesloten met een tekort op de gewone dienst van ANG 8,2 miljoen. Dit is hoger dan het verwachte tekort van ANG 1,7 miljoen uit de 4^e UR van 2014. Voor 2015 wordt een overschot van ANG 1,7 miljoen verwacht. De regering van Sint Maarten verwacht dat bij gelijkblijvend beleid zowel de inkomsten als de uitgaven achterblijven bij de ramingen in de begroting. De inkomsten zullen naar verwachting ANG 441,4 miljoen bedragen (ten opzichte van ANG 445,0 miljoen begroot) en de uitgaven ANG 439,7 miljoen (eveneens ANG 445,0 miljoen begroot). Duidelijk is dat voorgenomen inkomstenverhogende maatregelen niet geheel opleveren wat Sint Maarten beoogt. Het Cft ontvangt graag op zo kort mogelijke termijn informatie omtrent hoe deze kwestie aangepakt gaat worden.

Toelichting

Gewone dienst

Resultaat 2014 en verwacht resultaat 2015

Conform de ontvangen rapportage, heeft Sint Maarten per ultimo 2014 aan baten ANG 430,2 miljoen en aan lasten ANG 438,4 miljoen gerealiseerd. Hiermee komt het voorlopig resultaat voor 2014 uit op een saldo van ANG 8,2 miljoen negatief. Voor ultimo 2015 wordt bij gelijkblijvend beleid naar verwachting van de regering van Sint Maarten ANG 441,4 miljoen aan baten en ANG 439,7 miljoen aan lasten gerealiseerd. Indien wordt gekeken naar Q1 dan valt op dat de realisaties m.b.t. de posten *Goederen & Diensten* en *Subsidies* lager zijn uitgekomen dan begroot, respectievelijk ANG 5,8 miljoen en ANG 3,5 miljoen. De personeelslasten zijn echter hoger uitgekomen dan oorspronkelijk gebudgetteerd (ANG 5,0 miljoen). In de 4^e UR 2014 was eenzelfde trend te zien. Dit doet dan ook de vraag rijzen of bepaalde posten niet structureel te hoog of te laag worden begroot.

De personeelslasten over Q1 van 2015 bedragen conform de 1^e UR 2015 ANG 48,5 miljoen. Dit is 9% hoger dan begroot. De voorgenomen bezuinigingen op het gebied van overwerk en diverse vergoedingen, zijn wederom niet verwezenlijkt. Bij het Ministerie van Justitie en het Ministerie van Volksgezondheid, Sociale Zaken en Arbeid (VSOA) zijn de grootste overschrijdingen te constateren. De overige personeelskosten, bestaande uit voornamelijk de OverheidsZiektelasten Regeling zijn ook meer dan begroot.

Dit is al eerder geconstateerd. Mede hierdoor lijkt een structurele herziening van de in de begroting opgenomen uitgaven noodzakelijk om deze meer in lijn te brengen met de daadwerkelijke uitgaven. Het Cft ontvangt graag een meerjarig overzicht van de personeelsuitgaven vanaf 2011 met een toelichting van de overschrijdingen ten opzichte van de begrotingen van de betreffende jaren. Daarnaast zal het Cft in de komende periode meer aandacht aan deze kwestie schenken en de ontwikkelingen actief monitoren. Tevens ontvangt het Cft graag nadere informatie ten aanzien van de uitkomsten van het project IVUV dat per 30 juni a.s. afgerond zal zijn.

Eerste kwartaal 2015

Inkomsten

De inkomsten van Sint Maarten zijn in Q1 uitgekomen op ANG 138,2 miljoen; een lagere realisatie ten opzichte van de begroting met ANG 2,2 miljoen (begroot was ANG 140,4 miljoen).

Opvallend hierbij zijn de tegenvallende opbrengsten bij de loonbelastingen, omzetbelasting en de accijnzen. De daling van de loonbelastingen is des te opvallender aangezien u aangeeft dat dit als gevolg van indexatie van de belastingschijven is; daardoor betaalt men bij een gelijk inkomen in 2015 minder belasting dan in 2014. Dit terwijl het inkomstenkader onder spanning staat. Het Cft geeft u derhalve in overweging om deze automatische indexatie van de belastingschijven op te schorten. Over geheel 2015 lijken de totale inkomsten uit te komen op ANG 441,4 miljoen; dit ANG 3,6 miljoen lager dan de begrootte ANG 445 miljoen.

Tevens blijven de ontvangen *fees en concessies* achter bij de begroting. Het gaat dan met name om de *Bank license fees*. U heeft hierover reeds aangegeven in gesprek te gaan met de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS). Over de eerste maanden zien wij een dalend verloop van de ontvangsten. Dit verhoogt de verwachting dat 2015 met een groter tekort zal eindigen dan nu wordt geprognosticeerd. Immers, als deze trend voortzet wordt de huidige prognose van ANG 441,1 miljoen te optimistisch.

In de 1^e UR geeft u aan met een ambitieus pakket aan maatregelen bij de belastingen te komen om zodoende de compliance te verhogen. Het Cft onderschrijft uw streven naar een beter functionerende belastinginning. Wel heeft het Cft vragen bij de inkomsten en uitgaven van die projecten. Het gaat dan met name om de incidentele dan wel structurele aard van zowel de inkomsten als de uitgaven die met dit project samenhangen. Het Cft ontvangt graag een nadere meerjarige financiële onderbouwing van de inkomsten en uitgaven.

Kapitaaldienst

De kapitaalinvesteringen in Q1 bedragen ANG 9,2 miljoen op een begroot totaal voor 2015 van ANG 84,6 miljoen. Daarmee is 11% van het totaal gerealiseerd. De kapitaaldienst (KD) blijft daarmee meer een wensenlijst van de verschillende ministeries dan een daadwerkelijke investeringsagenda. Het is goed te zien dat u dit zelf ook onderkent en stappen onderneemt ten aanzien van een herprioritering. Het Cft adviseert u wel deze herprioritering af te ronden en te verwerken voor de eerste begrotingswijziging (BW) 2015 in plaats van de tweede BW 2015 zoals u in het begeleidend schrijven aangeeft.

De begroting 2015 van Sint Maarten laat op de kapitaaldienst een bedrag zien van ANG 84,6 miljoen aan uitgaven. Deze uitgaven betreffen volgens de begroting investeringen op verschillende terreinen waaronder het wagenpark, vervangingsinvesteringen, reorganisatie belastingdienst, justitiële inrichtingen, scholen en eveneens infrastructuur. Volgens de Memorie van Toelichting wil Sint Maarten ANG 52 miljoen lenen voor de financiering van deze investeringen. In de begroting 2015 staat ANG 79,5 miljoen begroot als op te nemen lening. In de 1^e UR 2015 daarentegen wordt gesproken over een bedrag van ANG 71,9 miljoen dat als lening opgenomen dient te worden. Deze afwijkende cijfers roepen bij het Cft vragen op. Voor het Cft zijn de bedragen zoals genoemd in de begroting, leidend. Het Cft ontvangt graag een nadere toelichting wat nu de juiste cijfers zijn.

De 4^e UR 2014 geeft een onderbesteding aan van ANG 131 miljoen op de kapitaaldienst. Het Cft heeft dit bedrag niet kunnen terugvinden in de overzichten van de 1^e UR 2015. Daarnaast heeft het Cft vragen bij welke leningen en bestedingen zijn doorgeschoven naar 2015. Het doorschuiven van onderbesteding op de kapitaaldienst naar volgende jaren dient tijdig te worden gemeld en nader te worden onderbouwd. Dat lijkt nu niet het geval te zijn. Het Cft ontvangt zodoende graag nadere informatie welke projecten zijn doorgeschoven en waaraan deze middelen zijn besteed. In de volgende UR zou dit eveneens nader toegelicht moeten worden. Budgettaire verwerking dient middels de 1^e BW te geschieden. Het Cft is echter van mening dat de 1^e BW wel een goede raming te zien moet geven en niet wederom een optelling is van verschillende wensen die leven binnen de regering.

Het Cft wenst zodoende graag een overzicht van de uitputting van 2014 en in het bijzonder van de leningen. Daarnaast ontvangt het Cft graag informatie welke leningen en investeringen u door wilt schuiven naar 2015 en waaraan de middelen exact zijn of worden besteed, evenals nader inzicht in de KD en de financiering ervan in 2015.

Doorkijk 1^e begrotingswijziging 2015

In de 1^e UR 2015 wordt tevens een doorkijk gegeven naar de aanstaande 1^e BW 2015. U geeft aan dat ten aanzien van de gewone dienst voor inkomsten en uitgaven uitgegaan zal worden van een niveau van ANG 457 miljoen. Een deel van de additionele inkomsten en uitgaven moet worden gerealiseerd door verhoging van de compliance ten aanzien van belastingen. Het Cft onderschrijft de noodzaak de compliance te verhogen, maar heeft ook ervaren dat deze beoogde maatregel in het verleden nog niet tot de gewenste effecten heeft geleid. Dit terwijl deze maatregel meerdere malen is opgenomen. Een verhoging naar 457 mln zo laat in het jaar acht het Cft uit hoofde van compliance verhoging niet haalbaar. Bovendien zouden additionele inkomsten moeten worden besteed aan het wegwerken van betalingsachterstanden en compensatie van de tekorten uit het verleden. Er is, mede in het licht van de zorgelijke liquiditeitspositie, geen ruimte voor additionele uitgaven, tenzij aantoonbaar nodig voor het realiseren van extra inkomsten. Ook zet het Cft vraagtekens bij geplande investeringen en uitgaven enerzijds en de geraamde (additionele) inkomsten anderzijds. Graag ontvangt het Cft in de aanloop naar de 1^e BW 2015 hierover financieel goed onderbouwde informatie waaruit blijkt dat de inkomsten de uitgaven overstijgen, met name op de middellange termijn. Een meerjarig overzicht is daarbij noodzakelijk.

Betalingsachterstanden en liquiditeitspositie

Het Cft constateert dat de betalingsachterstanden waarvan al geruime tijd sprake is, nog niet zijn opgelost. De afgesproken termijn van 31 mei 2015 is inmiddels verlopen. Hierover bent u reeds geïnformeerd middels ons schrijven d.d. 4 juni 2015. In dit schrijven adviseert het Cft u om alsnog op zo kort mogelijke termijn de achterstanden te voldoen middels de verkoop van activa en overschotten op de gewone dienst. Daarnaast geeft het Cft aan dat het noodzakelijk is in de 1^e BW alle uitgaven voor zorg- en pensioenstelsel volledig te verwerken om zo geen nieuwe achterstanden te laten ontstaan. Als laatste adviseert het Cft u een herziening van het zorg- en pensioenstelsel om beiden ook op de lange termijn financieel houdbaar te maken. Zoals aangegeven blijven de in brief van 4 juni 2015 genoemde punten onverminderd van kracht.

Rentelastnorm

Het totaal aan rentelasten van de collectieve sector ligt aan het einde van het eerste kwartaal onder de rentelastnorm, mede als gevolg van de historisch lage rente die de wetgever niet heeft voorzien bij het opstellen van de norm. De lasten bedragen ANG 13,5 miljoen volgens gegevens waar het Cft op dit moment over beschikt.

Volgens de uitvoeringsrapportage wordt verwacht dat het totaal aan rentelasten eind 2015 ANG 14,5 miljoen zal bedragen.

Zoals u zelf in de UR aangeeft, adviseert het IMF een maximale schuldquote van om en nabij de 40% BBP (niet ten opzichte van BNP) voor zeer open economieën als die van Sint Maarten. Bij een schuldquote boven dit niveau kan de lange termijn financiële houdbaarheid van de schuld in het geding komen. Het Cft constateert dat de schuldquote van Sint Maarten beweegt richting dat niveau. Het Cft is het met u eens dat de leenruimte beperkt is en dat terughoudendheid betracht dient te worden bij het aangaan van nieuwe leningen.

Financieel Beheer

In de rapportage ontbreekt informatie ten aanzien van ontwikkelingen op het gebied van financieel beheer. In eerdere rapportages werd hier wel op ingegaan. Het Cft verzoekt hier in volgende rapportages wederom verslag van te doen.

Resumerend verzoekt het Cft u de volgende punten:

- Het Cft ontvangt graag nadere informatie ten aanzien van de uitkomsten van het project IVUV dat per 30 juni a.s. afgerond zal zijn.
- Ten tweede wenst het Cft een overzicht van de uitputting van 2014 en in het bijzonder van de leningen, evenals nader inzicht in de KD en de financiering ervan in 2015
- Ten derde ontvangt het Cft graag nadere informatie welke projecten zijn doorgeschoven van 2014 naar 2015 en waaraan deze middelen zijn besteed. In de volgende UR zou dit eveneens nader toegelicht moeten worden.
- Ten vierde wenst het Cft in de aanloop naar de 1e BW 2015 financieel goed onderbouwde informatie ten aanzien van de maatregelen bij de belastingdienst waaruit blijkt dat de inkomsten de uitgaven overstijgen, met name op de middellange termijn evenals inzicht in welke inkomsten en uitgaven incidenteel dan wel structureel van aard zijn. Een meerjarig overzicht is daarbij noodzakelijk.
- Als laatste verzoekt het Cft in volgende uitvoeringsrapportages wederom verslag te doen van de ontwikkelingen op het terrein van financieel beheer te doen.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:

De Voorzitter van de Staten

De (wnd) secretaris-generaal van het ministerie van Financiën